

Fyysinen oppimisympäristö (henkilöstölomake)

Tällä työkalulla arvioidaan seuraavan laatuindikaattorin toteutumista:

Henkilöstön ja lasten yhdessä suunnittelema ja rakentama pedagoginen oppimisympäristö kannustaa lapsia leikkimään, liikkumaan, tutkimaan, luomaan ja ilmaisemaan. Oppimisympäristöä arvioidaan ja muokataan säännöllisesti lasten tarpeiden ja mielenkiinnonkohteiden mukaisesti siten, että se haastaa ja innostaa lapsia oppimaan.

Tällä arviointityökalulla varhaiskasvatuksen henkilöstö arvioi varhaiskasvatuksen fyysisiä oppimisympäristöjä. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden (2022) mukaan varhaiskasvatuksessa tavoitteena on varmistaa kehittävä, oppimista edistävä, inklusiivinen, terveellinen ja turvallinen sekä esteetön oppimisympäristö. Oppimisympäristöillä tarkoitetaan tiloja, paikkoja, välineitä ja tarvikkeita, jotka tukevat lasten kehitystä, oppimista ja vuorovaikutusta.

Työkalun avulla henkilöstö arvioi varhaiskasvatuksen fyysisiä oppimisympäristöjä, eli sisällä ja ulkona olevia tiloja, paikkoja ja materiaaleja. Arvioinnin kohteena ovat oppimisympäristön suunnittelu ja kehittäminen yhteistyössä henkilöstön, lasten ja huoltajien kanssa. Työkalulla arvioidaan oppimisympäristöjen ergonomiaa, viihtyisyyttä ja esteettömyyttä sekä turvallisuutta. Arvioinnin kautta tarkastellaan myös oppimisympäristön joustavuutta, innostavuutta ja monipuolisuutta lapsen oppimista, kehitystä ja hyvinvointia tukevan pedagogisen toiminnan toteuttamisessa. Lisäksi arvioidaan materiaalien ja lelujen hyödyntämistä osana pedagogista toimintaa.

Esimerkkejä väittämistä:

- Oppimisympäristöjemme kehittämisessä kiinnitämme huomiota lasten yksilöllisiin tarpeisiin ja kiinnostuksen kohteisiin.
- Oppimisympäristöissämme on kiinnitetty huomiota lasten ergonomiaan.
- Oppimisympäristömme mahdollistavat lapsille vauhdikkaan liikkumisen ja leikkimisen.
- Oppimisympäristöissämme näkyy lasten ideat, leikit ja tuotokset.
- Ryhmämme lelut ja materiaalit ovat lasten tasolla ja heidän vapaasti saatavillaan ikä- ja kehitystaso huomioiden.

Työkaluun liittyviä pohdintakysymyksiä:

- Miten osallistamme lapsia oppimisympäristön suunnitteluun ja kehittämiseen?
- Miettikää ryhmänne oppimisympäristöjä. Mitkä tekijät näissä ympäristöissä tukevat lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista? Mitkä tekijät estävät lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista?

- Pohtiessamme kaikkia ryhmämme käytössä olevia tiloja ja niiden toiminnallisia järjestelyitä, voisimmeko kehittää tiloja vieläkin monipuolisemmin?

Työkalun laatimisesta on vastannut Karvin Varhaiskasvatuksen laadun arvioinnin kehittäminen ja järjestäjien tukeminen -hankkeen asiantuntijaryhmä.
